

In ko je Zlatka skočila k očetu, da ga poljubi, izpade jej „punička“ z naročja.

Oče in mati sta bila zelo iznenadena, ko sta slišala prvo molitevco iz nedolžnih ustec svoje male Zlatke. In ta lepa molitevca je bila njena prva čestitka, ki se jo je naučila za očetov god. Zna se, da sta oče in mati takój uganila, da je to delo njiju preljube hčerke Zorke. — — — Nista jo mogla dosti prehvaliti za tako njeno lepo dejanje.

Vsi so bili ta dan prav dobre in vesele volje. Pri mizi, okolo katere so se zbrali opóludne sorodniki in prijatelji Staničevi, dejal je oče Stanič, zahvaljevaje se zbranim gostom za izkazane mu čestitke, da ga ni še nič na svetu takój razveselilo, kakor ga je razveselila danes prva molitevca — čestitka njegove nežne hčerke Zlatkice.

Zorka in Zlatka zdeli sta se ta dan vsacemu kakor angeljca, poslana iz nebes, da razveselita svojega dobrega očeta.

Pač srečni stariši, ki imajo take otroke!

Lj. T.

Boj na Kováčiču.

(Črtica iz narave; spisal Janko Barlè.)

(Konec.)

Bilo je nekega lepega, poletnega jutra. Zlato solnčeece je ravno izhajalo izza hrvatskih gorá, srebrna rôsa se je blestela po travi v čarôbnih bojah, kakor dragi biseri, cvetice vzdigovale so svoje zaspane glavice, ptički so se oglaševali — — — vsa narava se je budila k novemu življenjû. Tudi mravlje v mravljišči, v smrekovem gozdiči, so se vže prebudile. Odrinile so težke zapahe — smrekove iglice — s katerimi so sinoči zagrađile vrata, da počinejo mirno, utrdivši se pred napadi nepozvanega sovražnika in četa mravelj se je pokazala na površji mravljišča, porazgovorila in posvetovala se popreje, kam da gredó, potem se pa porazdelila na pojedine strani. Tu ste korakali dve, tu so stopale tri, tu jedna, kakor so vže mislile, da bode lov in pa koliko močij bode treba.

Spremljevali bomo samo jedno. Naš junakinja poslovivši se od svojih tovarišic, mahnila jo je po stezici naravnost na Kováčič. Tudi njej je bilo všeč lepo jutro. Postala je po večkrat, ogledala se okoli in včasí napela svoje junaške prsi, udihajoč v sé sveži jutranji zrak. Skrbno je vse preiskala, vender jej je bil ves trud nekako zamán. Dolgo je vže korakala, da se jej ni nič posebnega pripetilo in vže je mislila, da bode denašnji lov zamán, ko je zagledala nekaj, kar jej je dalo novih močij v utrujene ude. Oj, da ste jo videli, dragi prijateljčki moji, kako si je mela svoje velike oči, kako veselo in nemirno je mahala s spretnima tipalnicama, kako junaško je stopala zdaj sèm, zdaj tjà — izvestno bi pogodili, da je našla nekaj posebnega. In res je bilo nekaj posebnega za mravljinji želodček, ali kaj govorim za njeni želodček, saj so mravlje jako nesebične, one skrbé več za svojo državico, nego li za sebe pojedince — bilo je nekaj posebnega za vse mrav-

ljíšče črnih mravelj v smrekovem gozdku, doli za Kováčičem — bila je velika, debela, tolsta, rejena — gosenica. Ravno tam, kjer se Kovačič vže proti travniku nagiba, ležala je na stezi gosenica, ležala je mirno, kakor bi ne bilo več iskrice življenja v njej. Pogledala jo je naša junakinja z jedne strani, pogledala z druge, pomajala z glavo in se krepko postavila pred njo, rekoč: — „Kosmata kapa! ta pa ne bode slaba! Takega lova vže dolgo ni bilo!“ — Ni dolgo premišljevala, kaj naj stori, znala je, da sama pri takej orjakinji ničesar ne opravi, da treba več in pa krepkih močij in se vže hoče vrniti, da privede s seboj celo četo tovarišic, junakinj, kakor je ona — kar prikoracá za nebodigatreba, z nasprotne strani veselo in pogumno njeha največja sovražnica — rujava mravlja — oborožena od pete do glave.

Ahà! čitateljčki moji dragi, ta je lepa, kaj nè? Umaknila se bode naša junakinja rujavej mravlji, mislite si, umaknila se bode lepo tiho, da jo sovražnica niti opazila ne bode, a domá lahko poreče, da ni ničesar ulovila, saj videl jo od njenih nobeden ni, in če je ravno treba pa še kakega kleka uloví, saj je solnce še visoko. Mislite? Nepoznate vi naše junakinje! Mravlje gróze ne poznajo in raje dadó glavo, kakor pa, da bi se morale umakniti. Tako je bilo tudi zdaj. Naša junakinja zagledavši svojo sovražnico, pristopila je korenjaško k njej in jej rekla:

„Kàkor vidim, si na lovu prijateljica?“ „Dà, odšla sem, da kaj ulovim in nisem se varala; evo, mastne pečenke!“ — odgovorila jej je ponosno njena nasprotnica in pokazala na gosenico.

„Pa vender, mendá ne mislíš te le gosenice, ka-li?“

„Prav to, prav to! Mastna bode, kaj nè?“

„Mastna bode, mastna, vender zdi se mi, da si ti ne bodeš z njo mastila svojih brk! Vedi, ta gosenica je vže davno moja, pa ti še jedenkrat prav iskreno povem, da se kar nosi, od koder si prišla in si išči druge pečenke!“ — dejala jej je naša junakinja, dosti mirno, ali odločno.

„Hà, hà, hà! jaz naj se nosim, jaz?“ — Zakričala je rujava mravlja: „Oj ti zgaga črna, zamorska, povéj mi popreje, kdo ti je pa dal oblast, da mi bodeš jemala plen, ki je takó moj, kakor tvoj?“ —

„Jezik za zobé, rujavka rujava! in pa tiho se nosi, drugače — — —“

In ní še mogla zgovoriti naša junakinja, vže so jo popale krepke klešče njene nasprotnice. Vender tudi ona je bila korenjakinja in se krepkó branila. Dolgo sta se metale a nobena ni mogla premagati druge. Naposled se je vender našej junakinji posrečilo, da je svoje nasprotnici zasadila v bedro svoje krepke klešče in jej odtrgala prvo nogo. Ali tudi ona ni ostala brez rane, ker dokler se je ona pripognila, zasadila je njena nasprotnica svoje klešče v njen hrbet in jo ranila; vender je bila rana na srečo lahka, da-si jo je zeló bolélo. Zdaj je boj prenehal, ker sta bili obe tako utrujeni, da se nista mogli dalje bojevati, počivali sta ne daleč druga od druge in se srdito merile s svojimi velikimi očmi. Spoznali sta, da potrebujeje pomoči in pomoči ni bilo blizu, trebalo je po njo.

„Tvoja vže ne bode!“ — dejala je srdito rujavka.

„Tvoja tudi nè!“ — odgovorila jej je naša črna junakinja.

„Bodemo videli!“ — vzkliknila je rujavka in počasi odkrevsala s peterimi nogami proti svojemu mravljišču, katero jej je bilo itak bližje, kakor črnej njeno.

Podkurila je pa tudi naša junakinja peté, da čim preje pride po pomoč v mravljišče črnih mravelj, v smrekovem gozdku, doli za Kováčičem.

* * *

„To je predrzno — kaj takega se ni še dogodilo — — pa vam bomo vže pokazale rujavke rujave!“ — kričala je v jednej sapi naša junakinja, prišedši zeló naporno — ker rana jo je zeló skeléla — do domačega mravljišča. — „Pokazale jim bomo, pokazale — vse jih zatremo v ónem njihovem gnezdu — vse!“ —

Kaj pa je sestra, kaj? Kaj se je pripetilo?“ obsule so jo popraševaje, njene tovarišice.

„Premislite si, predrage, taka hudobija. To je tatvina, rop, razžalenje vsega našega mravljišča! Zatreti jih moramo vse do zadnje — zatreti — vse — vse — —!“

„I kaj pa je? Kaj se je pripetilo?“

„Poslušajte me in oborožite se! Takój gremó, saj izvestno vem, da bode óna rujavka tudi svoje pripeljala. Šla sem vam na lov, gledala, iskala — vse zamán! — dolgo časa nisem mogla ničesar dobiti. Vender moje veselje je bilo tem večje, ko sem po dolgem trudu dobila ogromno gosénico, sestre, hm — to vam je pečenka — take nismo še nikdar privlekle v naše slavno mravljišče. Hotela sem se vže obrniti, da vam donesem veselo novico in da pripeljem krdelo tovarišic, da jo odvehemo domóv, — kar jo prinese škrat jedno izmej ónih grdih rujavk tam izpod Kováčiča. Pa veste, da je bila predrzna! Postavi se lepo tjà pred gosénico — baš kakor da mene niti tam ni — in mi začne pripovedovati nekaj o mastnej pečenki. Lehkó si mislite, da me je pogrelo, ko mi ta spaka rujava pravi, da je gosénica njena. Zgrabili sva se in se dolgo metale, jaz sem jej odtrgala sicér nogo, vender tudi ona mi je zasadila klešče v hrbet, ali kaj to, pripeljala bode izvestno sè seboj četo svojeev in odvehli bodejo gosénico domóv. Moremo li dopustiti tako sramoto, sestre? — Nè, nikdar nè, ona rujavka nam ne bode plena odvzemala — zatorej tovarišice v boj na óne rujave razbojnice, v boj za našo čast in naše slavno mravljišče.“

„V boj, v boj!“ — kričalo je sto grl — „v boj, stremo jih vse óne rujavke rujave, rešimo čast in pa naše slavno mravljišče. V boj, v boj!“ —

Niso se dolgo pripravljale. Za nekoliko minut korakala je ogromna četa samih „po izbor“ junakov po stezici na Kováčič. Z njimi je šla tudi naša junakinja, katero so lepo obvezale in jo tri tovarišice na rame vzele, da jim je pot kazala. Junaško so korakale in skoraj prišle do mesta, kjer je gosénica ležala. Naša junakinja se ni varala, ko je dejala, da bodejo tudi rujavke vže tamkaj, ker so prednje straže naznanile, da je rujavk okolo gosénice kakor listja in trave. Seveda njih mravljišče je bilo bliže, pa so tudi popreje prispéle. Niso se naše junakinje dolgo posvetovale, nego z glasnim krikom so udarile na svoje sovražnice. Te so bile vže pripravljene na napád, spoprijele so se krepko — začel se je hud boj — mesarsko klanje —

To vam je bil boj, predragi! Same junakinje so se bojevale in vsaka izmej njih se je bojevala ne samó za-sé, nego za čast svojega mravljišča. Tu sta se dve metale tam je jedno krdelo navaljevalo na drugo, tu so jedno povse pohodile, tam je

tekala sirota, ki je v boji izgubila tipalnici, sirota ni več poznala stezé, ni razločevala prijatelja od neprijatelja, tù zopet se je gibalo telo brez glave — — povsod je bilo ranjencev, povsod je gospodarila grozna smrt. Glasniki so tekali od bojišča k jednemu in drugemu mravljišču, in nova krdela, ki so prihajala od obeh straní, zamenjavala so padle v junaškem boji ter donašala onemoglim novih močij. Solnce je pošiljalo žalostno sto in sto zlatih žarkov na bojišče, kakor da bi tudi ono žalovalo, ker mora pasti toliko hrabrih in junaških sester iz obeh mravljišč v boji zaradi jedne gosenice. Tudi ptičice, katere so popreje tako lepo popevale v gozdku za Kováčičem potihnile so in cvetličice, katere so rastle blizu groznega bojišča, stresale so boječe sè svojimi dehtečimi glavami, bale so se tudi one boja, kateri je še vedno besnil. Solnce se je pomaknilo vže daleč na modrem nebu in se približevalo vrhuncem gorá, a boj je le še vedno divjal. Zdaj so bile na jedni strani močnejše sile, zdaj na drugi. Pomaknile so se v boji vže precej daleč od prvotnega bojišča in skoraj, da so bile črne mravlje zmagovalke.

A kaj se je pa v tem zgodilo? Gosenica, velika, debela, tolsta, rejena gosenica ni bila mrtva, le preobjela se je mladega, svežega listja, in s polnim želodcem sladkó zaspala. Spala bi morda še dolgo in kdo vé, kaj lepega sanjala, da je ni naposled vendar le probudil bojni krik, rožlanje orožja in upitje ranjenih mravelj. Povzdignila je svojo debelo, nerodno glavo, pogledala oprezno okoli sebe, zagledala množino ubitih in ranjenih, a v daljini krvavi boj, pa si je mislila v svojej goseničej butici: „Najbolje bode pač, da se še za časa poberem, kdo vé, kaj bi se še lehkó pripetilo!“ — in prestavljala je svoje ogromno, debelo teló na ónih kratkih nožicah tjá na drugo stran, kjer je mislila, da bode varnejša. In prav je napravila kumica, kdo vé, kaj bi se še lehkó zgodilo?

Spuščalo se je zlato solnčece počasi za gore, a na zemljo spuščal se je tihi pólumrak. Boj na Kováčiču je ponehaval — mravljam so sile pešale. Obé strani ste stali kakor skala, zdaj so zmagovale te, zdaj zopet druge — naposled je pa vendar sil zmanjkalo, — — boj je ostal neodločen. Počasi so se vračevale jedne in druge, tožno, tiho, brez plena vsaka v svoje mravljišče. Niso se vračale kot zmagalke, čast njihova je bila vendar rešena — borile so se kakor lévinje. In v tiho spanje zagrnila je mravljišče in utrujene njene prebivalke prekrasna poletna noč — —

Izza gorá je pa priplaval mesec in razsvetljeval sè svojo blede svetlobo lepi božji svet. Tudi na Kováčič posijal je na denašnje bojišče, posijal je na nebrojno število grobov — — — Ker:

„Po polji ležé, junaške vrsté
Ko gozd poražen,
Poséčen enkrát, ne bo več košát,
Ne bo več zelén.“

